

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

PRIMORSKO GORANSKI SAVEZ, RIJEKA

Rijeka, kolovoz 2012.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2011.	8
	Ciljevi i područja revizije	8
	Metode i postupci revizije	8
	Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2007.	8
	Nalaz za 2011.	10
III.	MIŠLJENJE	15

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/12-03/5
URBROJ: 613-02-03-12-5

Rijeka, 2. kolovoza 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
PRIMORSKO GORANSKOG SAVEZA ZA 2011.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), odredbe članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Primorsko goranskog saveza (dalje u tekstu: Stranka) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 10. veljače do 2. kolovoza 2012.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravni slijednik Riječkog demokratskog saveza – Alleanza democratica fiumana. Prema izvratku iz registra političkih stranaka Središnjeg državnog ureda za upravu, Stranka je upisana u registar političkih stranaka 13. ožujka 1990. Sjedište Stranke je u Rijeci, Ciottina 19, a na Konvenciji Stranke 28. rujna 1996. promijenila je naziv u Primorsko goranski savez.

Statutom koji je usvojen na Konvenciji Stranke u studenom 2001., te izmjenama i dopunama Statuta iz ožujka 2006. određeni su ciljevi i način djelovanja Stranke, članstvo, unutarnje ustrojstvo, tijela Stranke (Konvencija, Vijeće, predsjedništvo, nadzorni odbor, sud časti, i savjet), dužnosnici Stranke, klubovi zastupnika i vijećnika te stjecanje prihoda Stranke. Konvenciju čine izabrani dužnosnici i članovi tijela Stranke, izabrani članovi Stranke u Hrvatski sabor i županijsku skupštinu, predsjednici autonomnih ogranaka, dva delegata iz svakog autonomnog ogranka te po jedan delegat iz svake podružnice. Također, utvrđeni su odnosi između tijela, način donošenja pravovaljanih odluka, imenovanje predsjednika i trajanja mandata, te druga pitanja od značaja za ustroj, djelovanje i ostvarenje ciljeva Stranke. Član Stranke ne može biti član druge političke stranke. Prestanak članstva upisuje se u registar Stranke. Temeljni organizacijski oblik je autonomni ogranak na čijem području se mogu osnivati podružnice, te mladi Stranke. Vijeće Stranke donosi odluku o osnivanju autonomnih ogranaka na prijedlog 20 članova Stranke sa područja jedne ili više jedinica lokalne samouprave. Autonomni ogranci djeluju samostalno u skladu sa Statutom i drugim općim aktima Stranke. Stranka ima 23 autonomnih ogranaka, 53 podružnice, te mlade Stranke sa sjedištem u sjedištu Stranke ili ukupno 77 organizacijskih jedinica.

Konvencija je najviše tijelo Stranke, a održava se najmanje jednom u četiri godine, a saziva ju Vijeće posebnom odlukom. Obavezno se saziva u godini parlamentarnih izbora ili neposredno prije izbora. Konvencija donosi Statut, program rada, usvaja programske inicijative, deklaracije i rezolucije o radu, bira i razrješava članove nadzornog odbora, članove i zamjenike suda časti, predsjednike i dopredsjednike svih funkcija u Stranci, te tajnika Stranke.

Vijeće je najviše tijelo Stranke između dva saziva Konvencije i čine ga predsjedništvo, nadzorni odbor, sud časti, predsjednik savjeta, predsjednici autonomnih ogranaka, izabrani članovi stranke u Hrvatski sabor i županijske skupštine, svi članovi stranke izabrani kao dužnosnici Vlade Republike Hrvatske, gradskih i općinskih vijeća, te predsjednici odbora Vijeća. Sastaje se najmanje dva puta godišnje. Donosi odluke o kandidaturi za izbore i druge odluke u skladu sa Statutom.

Predsjedništvo je izvršno i operativno tijelo Stranke. Vodi poslove upravljanja, financijskog poslovanja, odnose s javnošću, koordinira rad svih izabranih dužnosnika i druge poslove, a čine ga predsjednik, dopredsjednici, tajnik i jedanaest izabranih članova na Konvenciji Stranke.

Nadzorno odbor je nadzorni organ Stranke. Nadzire materijalno financijsko poslovanje, poštivanje Zakona, Statuta i općih akata Stranke i najmanje jednom godišnje obavještava Vijeće o svom radu.

Sud časti provodi stegovne postupke i rješava kao drugostupanjsko tijelo po žalbama na odluke unutar Stranke.

Savjet Stranke savjetuje dužnosnike i tijela Stranke.

Predsjedništvo autonomnih ogranaka je izvršno tijelo autonomnih ogranaka. Predlaže kandidate za dužnosnike, članove organa i delegate Konvencije, te odlučuje o kandidaturi za predstavnička tijela gradova i općina.

Predsjednik Stranke je Darijo Vasilić, a glavni tajnik je Valter Saršon. Prema odredbama članka 4. Statuta, predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, odnosno osoba koju odredi predsjednik. Stranka na koncu 2011., nije imala zaposlenih.

Planiranje

Financijski plan za 2011., donesen je u veljači 2011., odnosno mjesec dana nakon početka poslovne godine. Tijekom godine nisu donesene izmjene i dopune financijskog plana.

Financijskim planom su prihodi planirani u iznosu 514.000,00 kn, a odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 498.000,00 kn, te prihode od donacija u iznosu 16.000,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 636.920,00 kn, što je za 122.920,00 ili 23,9% više od plana. Planirano je pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu 67.000,00 kn. Rashodi su planirani u iznosu 447.000,00 kn, a odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 16.000,00 kn i materijalne rashode u iznosu 431.000,00 kn. Rashodi su ostvareni u iznosu 625.589,00, što je za 178.589,00 kn ili 40,0% više od plana.

Godišnji program rada za 2011., nije donesen.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca neprofitne organizacije i Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji za 2011., te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine su objavljeni na web stranici Stranke u veljači 2012. Objavljeni podaci odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama Stranke. Godišnji program rada i financijski plan, nisu objavljeni.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 636.920,00 kn, što je za 108.146,00 kn ili 20,5% više u odnosu na prethodnu godinu.

Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 122.920,00 ili 23,9% više od planiranih.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	44.000,00	0,00	-
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	484.262,00	485.249,00	100,2
3.	Prihodi od imovine	54,00	121,00	224,1
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	0,00	136.100,00	-
5.	Drugi prihodi	458,00	15.450,00	-
	Ukupno	528.774,00	636.920,00	120,5

- Prihodi od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 485.249,00 kn, koji čine 76,2% ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, koji je bio na snazi do veljače 2011., Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je na snazi od ožujka 2011., na temelju pojedinačnih odluka jedinica o financiranju Stranke iz njihovih proračuna.

Pravo na financiranje imaju one političke stranke, nezavisne liste i nezavisni vijećnici, koji djeluju na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno čiji je najmanje jedan kandidat izabran za člana predstavničkog tijela, a sredstva se raspoređuju razmjerno broju članova političke stranke u vrijeme konstituiranja predstavničkog tijela. Od devet gradova s područja Primorsko goranske županije, osam gradova je podmirilo obveze tijekom 2011., a jedan grad nije planirao sredstva u proračunu. Od 15 općina, 13 općina su podmirile obvezu tijekom 2011., a jedna općina nije planirala sredstva u proračunu. Sredstva se doznačuju na žiro račun Stranke.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 136.100,00 kn, što je 21,4% ukupno ostvarenih prihoda. Navedeni prihodi su ostvareni u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, koji je bio na snazi do veljače 2011., Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je na snazi od ožujka 2011. Za financiranje izborne promidžbe Stranka je otvorila poseban žiro račun u skladu s odredbama navedenog Zakona.

Za svaki primljeni dobrovoljni prilog (donaciju) izdaje se potvrda, te vodi evidencija u skladu s odredbama članaka 2., 3., 4., 5. i 6. Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe.

Od ukupno iskazanih prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) na dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje izborne promidžbe doznačene na poseban račun Stranke odnosi se 113.000,00 kn, te na dobrovoljne priloge (donacije) primljene tijekom godine doznačene na redovan račun Stranke odnosi se 23.100,00 kn.

Donacije za financiranje izborne promidžbe odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) od pravnih osoba (pet) u iznosu 83.500,00 kn i fizičkih osoba (sedam) u iznosu 29.500,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) pet pravnih osoba iznosili su od 1.500,00 kn do 30.000,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) pet fizičkih osoba iznosili su od 1.000,00 kn do 15.000,00 kn. Donacije primljene tijekom godine na redovan račun Stranke u iznosima od 1.400,00 do 20.000,00 kn odnosili su se na dobrovoljne priloge (donacije) od dvije fizičke osobe. Sve donacije su primljene u novcu. Izvještaji o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) i donatorima su objavljeni na web stranicama Stranke.

- Prihodi od imovine

Prihodi od imovine u iznosu 121,00 kn odnose se na kamate za depozite po viđenju.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 15.450,00 kn i čine 2,4% ukupnih prihoda, a odnose se na prihode od prodaje službenog automobila u iznosu 10.000,00 kn i druge prihode u iznosu 5.450,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 625.589,00 kn, što je za 150.041,00 kn ili 31,6% više u odnosu na prethodnu godinu.

Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 178.589,00 kn ili 40,0% više od plana.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareni za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	8.233,00	5.310,00	64,5
2.	Materijalni rashodi	443.780,00	606.252,00	136,6
2.1.	Rashodi za promidžbu	29.082,00	141.397,00	486,2
2.2.	Drugi materijalni rashodi	414.698,00	464.855,00	112,1
3.	Rashodi za amortizaciju	0,00	5.472,00	-
4.	Financijski rashodi	21.035	8.555,00	40,7
5.	Donacije	2.500,00	0,00	-
	Ukupno	475.548,00	625.589,00	131,6
	Višak prihoda		11.331,00	-

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 5.310,00 kn, što je 0,8% ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na doprinose iz plaće i na plaću. Do travnja 2011. Stranka je imala jednog zaposlenog radnika temeljem ugovora o radu. Zaposlenik je Stranci donirao četiri neto plaće u ukupnom iznosu 11.419,00 kn. Porezi i doprinosi su obračunani u skladu s propisima koji uređuju to područje.

- Rashodi za promidžbu

Rashodi za promidžbu su ostvareni u iznosu 141.397,00 kn, što je 22,6% ukupno ostvarenih rashoda. Rashodi se odnose na usluge oglašavanja u elektronskim i drugim medijima u iznosu 108.957,00 kn, druge usluge (plakati, kalendari i drugo) u iznosu 18.412,00 kn, usluge fotokopiranja u iznosu 7.778,00 kn te oglašavanje u dnevnim i drugim tiskovinama u iznosu 6.250,00 kn. Najvećim dijelom navedeni rashodi odnose se na financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 118.455,00 kn. Izbori su održani u prosincu 2011. Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe objavljen je na web stranicama Stranke.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 464.855,00 kn, što je 74,3 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na materijal i energiju u iznosu 111.836,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 84.543,00 kn, reprezentaciju u iznosu 69.823,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 49.105,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 47.714,00 kn, naknade troškova drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 24.325,00 kn, usluge studentskog servisa u iznosu 20.210,00 kn, komunalne usluge u iznosu 16.925,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 16.242,00 kn, usluge tiskanja 13.997,00 kn, druge usluge za potrebe redovne djelatnosti Stranke u iznosu 7.398,00 kn, premije osiguranja u iznosu 1.026,00 kn i drugi rashodi u iznosu 1.711,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Iskazani rashodi amortizacije u iznosu 5.472,00 kn se odnose na obračunanu amortizaciju za imovinu u uporabi. Amortizacija je obračunana u skladu s propisima.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi iskazani u iznosu 8.555,00 kn se odnose na zatezne kamate u iznosu 5.061,00 kn i bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 3.494,00 kn.

- Višak prihoda

Višak prihoda za 2011. je ostvaren u iznosu 11.331,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 66.609,00 kn, te je iskazan manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 55.278,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 146.046,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2011.	Stanje 31. prosinca 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	30.196,00	35.039,00	116,0
2.	Financijska imovina	154.721,00	111.007,00	71,7
2.1.	Novac u banci i blagajni	101.936,00	47.357,00	46,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	51.705,00	21.447,00	41,5
2.3.	Zajmovi	0,00	10.856,00	-
2.4.	Potraživanja za prihode	54,00	31.347,00	-
2.5.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1.026,00	0,00	0,0
Ukupno imovina		184.917,00	146.046,00	79,0
3.	Obveze	221.330,00	199.806,00	90,3
4.	Vlastiti izvori	- 36.413,00	-53.760,00	147,6
Ukupno obveze i vlastiti izvori		184.917,00	146.046,00	79,0

Vrijednost imovine je u odnosu na 2010. smanjena za 38.871,00 kn ili 21,0%, jer je smanjena financijska imovina (najznačajnije su smanjena sredstva na žiro računu kod poslovne banke) za 57.359,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 35.039,00 kn, odnosi se na uredsku opremu i namještaj.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva na računu i u blagajni u iznosu 47.357,00 kn, potraživanja za prihode u iznosu 31.347,00 kn, potraživanja za predujmove u iznosu 16.702,00 kn, ostala potraživanja u iznosu 4.745,00 kn i zajmove u iznosu 10.856,00. Zajam se odnosi na pozajmicu fizičkoj osobi.

Obveze u iznosu 199.806,00 kn se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 147.101,00 kn, obveze za robne i ostale primljene zajmove (pozajmice Stranci od fizičke i pravne osobe) u iznosu 50.000,00 kn i ostale obveze u iznosu 2.705,00 kn. Dospjele obveze iznose 168.584,00 kn od čega je 41.676,00 kn podmireno do travnja 2012.

Vlastiti izvori su iskazani koncem 2011. u iznosu -53.760,00 kn. Navedeni iznos se odnosi na manjak prihoda iz prethodnih godina u iznosu -55.278,00 kn i dugotrajne imovine nabavljene do 31. prosinca 2007. u vrijednosti 1.528,00 kn (evidentirano putem fonda prema propisima koji su se primjenjivali do navedenog datuma). Navedena vrijednost je evidentirana na računu vlastitih izvora.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost izvršenja rashoda odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i Statutom Stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera ulaznih računa, te računska točnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, materijalnih rashoda, rashoda za amortizaciju, rashoda za donacije (pomoći), te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnikom te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na web stranici Stranke.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Stranke za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je naložio objavu podataka o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije) u skladu s propisima, sastavljati bilješke uz financijske izvještaje, uspostaviti učinkovitiji sustav unutarnjih kontrola, te evidentirati i iskazivati novčana sredstva, kontrolu dokumentacije o poslovnim promjenama te unos svih podataka u poslovne knjige u skladu s Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Nadalje, naloženo je sastavljanje obračuna putnih naloga, u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak. Također je predložio financijskim planom planirati rashode prema računima iz računskog plana neprofitnih organizacija, te izraditi program rada u kojem će rashodi biti planirani prema programima, odnosno planiranim aktivnostima i zadacima.

Revizijom za 2011. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- stranka je objavila podatke o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije) u skladu s propisima, osim za jednu fizičku osobu (zaposlenik),
- bilješke uz financijske izvještaje sastavljaju se u skladu s propisima,
- evidentira se i iskazuje novčana sredstva, kontrolira se poslovna dokumentacija, te se unose podaci u poslovne knjige u skladu s propisima.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

- učinkovit sustav unutarnje kontrole nije ustrojen,
- sastavljanje i obračun putnih naloga dijelom se ne sastavljaju u skladu s propisima,
- financijskim planom prihodi i rashodi nisu planirani prema rasporedu računa računskog plana za neprofitne organizacije, te godišnji program rada nije donesen.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi i rashodi, te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode i rashode.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija, te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom. Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije u potpunosti uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola uočene su vezano uz sastavljanje financijskog plana i godišnjeg programa rada, blagajničkog poslovanja (predujmovi), te evidentiranje potraživanja. Odredbama Statuta je određeno da Nadzorni organ nadzire financijsko materijalno poslovanje, poštivanje zakona, Statuta, i općih akata, te najmanje jednom godišnje obavještava Vijeće o provedenom nadzoru. Nadzorni organ je u tijeku revizije (ožujak 2012.) obavio nadzor poslovanja Stranke za 2011., te je o tome obavijestio Vijeće.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje učinkovitijeg sustava unutarnjih kontrola.

1.2. *Stranka obrazlaže da je sustav unutarnjih kontrola ustrojen na jedini mogući načini i to u skladu s pozitivnim zakonskim propisima i Statutu Stranke, a čini ga Nadzorni odbor i u operativnom smislu tajnik i predsjednik Stranke. Eventualni propusti koji su se dogodili mogu biti isključivo posljedica drugačijeg tumačenja i primjene pozitivnih propisa u radu Stranke. S obzirom na navedeno smatra da je sustav unutarnjih kontrola organiziran na zakonit i dopušten način pažnjom dobra domaćina i dobra gospodara sukladno mogućnostima Stranke.*

1.3. Državni ured za reviziju je predložio ustrojavanje učinkovitijeg sustava unutarnjih kontrola zbog slabosti sustava koje su uočene vezano uz sastavljanje financijskog plana i godišnjeg programa rada, blagajničkog poslovanja (predujmovi), te evidentiranje potraživanja.

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna ustrojiti poslovne knjige prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka je upisana u registar političkih stranka 13. ožujka 1990. Statutom koji je usvojen na Konvenciji Stranke određeni su ciljevi i način djelovanja, članstvo, unutarnje ustrojstvo, tijela, dužnosnici, klubovi zastupnika i vijećnika te stjecanje prihoda. Prema Statutu predsjedništvo Stranke je izvršno tijelo koje vodi brigu o financijskom poslovanju.

Financijski plan za 2011. je donesen u veljači 2011., odnosno mjesec dana nakon početka poslovne godine. Godišnji program rada za 2011. nije donesen. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, koji je bio na snazi do veljače 2011., odnosno odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je na snazi od ožujka 2011., prema kojima politička stranka može financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom. Financijskim planom su prihodi planirani u iznosu 514.000,00 kn. Odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 498.000,00 kn, te prihode od donacija u iznosu 16.000,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 636.920,00 kn, što je za 122.920,00 ili 23,9% više od plana. Planirano je pokriće manjka iz prethodnih godina u iznosu 67.000,00 kn. Rashodi su planirani u iznosu 447.000,00 kn, a odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 16.000,00 kn i materijalne rashode u iznosu 431.000,00 kn. Rashodi su ostvareni u iznosu 625.589,00, što je za 178.589,00 kn ili 40,0% više od plana. Prihode i rashode je trebalo realnije planirati. Također, financijskim planom prihodi i rashodi nisu planirani prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije, zbog čega je otežana usporedba planiranih i ostvarenih prihoda, odnosno planiranih i ostvarenih rashoda.

Državni ured za reviziju nalaže donošenje financijskog plana i godišnjeg programa rada u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Također predlaže realnije planirati prihode i rashode, te planirati prihode i rashode po vrstama, prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

- 2.2. *Stranka nije prihvatila nalog Državnog ureda za reviziju., te navodi da nije bila u obvezi donijeti financijski plan i godišnji program rada za 2011. Naime, člankom 28. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe utvrđeno je da su političke stranke dužne godišnji program rada i financijski plan donijeti tijekom tekuće godine za iduću kalendarsku godinu. Navedeni Zakon stupio je na snagu 2011. godine, pa je stoga i obveza Stranke da to učini za 2012. godinu, a ne, za 2011., kako navodi Državni ured za reviziju. Stranka je prihvatila preporuku kojom se predlaže izraditi financijski plan prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije, te će se potruditi u skladu sa uputama stručnih osoba izraditi financijski plan na pravilan način.*
- 2.3. Prema odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, koji je bio na snazi do veljače 2011., politička stranka može financijska sredstva koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom. Prema odredbi navedenog Zakona Stranka je bila u obvezi donijeti godišnji plan rada za 2011.
3. Prihodi
 - 3.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 636.920,00 kn. Odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 485.249,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 136.100,00 kn, prihode od imovine u iznosu 121,00 kn i druge prihode u iznosu 15.450,00 kn.

Koncem godine u financijskim izvještajima su iskazana potraživanja u iznosu 52.795,00 i zajmovi u iznosu 10.856,00 kn. Potraživanja se odnose na potraživanja za predujmove u iznosu 16.702,00 kn, potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 21.226,00 kn, potraživanja od kupaca u iznosu 10.000,00 kn, te na ostala potraživanja u iznosu 4.867,00 kn. U 2011. su isplaćivani predujmovi (akontacije) iz blagajne za materijalne troškove, koji su dijelom pravdani troškovima službenih putovanja. Za navedena službena putovanja su izdavani putni nalozi, iz čijih obračuna nije vidljiva isplata akontacija. Navedeni predujmovi su isplaćeni kao pozajmice, a ne kao akontacije koje se isplaćuju neposredno prije službenog puta. Početkom 2011. potraživanja za predujmove su iznosila 50.459,00 kn, tijekom godine su isplaćeni predujmovi u iznosu 54.500,00 kn, a vraćeni su u iznosu 77.402,00 kn, dio potraživanja za dane predujmove u iznosu 10.856,00 kn je iskazan na račun zajmova, te su koncem 2011. potraživanja za dane predujmove iznosila 16.702,00 kn. Zajam u iznosu 10.856,00 kn se odnosi na ugovor o pozajmici bez kamate. Ugovoreno je vraćanje pozajmice u roku dvije godine. Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2012.), predujmovi (neizvršene akontacije) u iznosu 16.702,00 kn nisu vraćeni. Odredbama članka 15. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09, 123/10 i 137/11), propisano je da se primicima po osnovi nesamostalnog rada u naravi, između ostalog, smatraju i primici od korištenja kredita uz kamate ispod stope 3,00% godišnje. Također, odredbom članka 44. stavak 7. navedenog Pravilnika, propisano je da se primici u naravi iz članka 32. stavka 3. točke 5. Zakona o porezu na dohodak (Narodne novine 177/04, 73/08, 80/10, 114/11 i 22/12), odnosno primici iz članka 15. ovoga Pravilnika, koje davatelji daju fizičkim osobama koje nisu njihovi radnici u radnom odnosu, odnosno osobe koje ostvaruju primitke iz članka 14. navedenog Zakona, smatraju primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak. Vrijednost primitaka u naravi po toj osnovi se utvrđuje u skladu s odredbama članka 16. istog Pravilnika.

Do travnja 2011. Stranka je imala jednog zaposlenika temeljem ugovora o radu. Zaposlenik je donirao Stranci četiri neto plaće u ukupnom iznosu 11.419,00 kn. Navedeni iznos u poslovnim knjigama nije evidentiran kao prihod. Također, nije izdana potvrda o donaciji. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 10. stavka 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe prema kojoj je Stranka dužna voditi evidenciju o primitku donacija te izdavati potvrde o primitku donacija.

Potraživanja od kupaca u iznosu 10.000,00 kn se odnose na prodaju službenog automobila, a evidentirana su na temelju izdanog računa. Kupac je trebao platiti račun u četiri rate do rujna 2011. Prije prodaje nisu prikupljene ponude te se nije izvršila procjena vrijednosti navedene imovine. Do vremena obavljanja revizije potraživanje nije podmireno. Državni ured za reviziju je mišljenja da je potrebno prije prodaje nefinancijske imovine utvrditi tržišnu vrijednost na temelju prikupljenih ponuda ili prema procijenjenoj vrijednosti ovlaštenog procjenitelja, odnosno Porezne uprave.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti mjere za povrat pozajmica, te obračunavati putne naloge u skladu s propisima. Nadalje, nalaže utvrđivanje primitaka u naravi koje ostvaruju osobe korištenjem pozajmica, te obračun pripadajućih poreza i doprinosa u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak, te evidentirati prihode (donacije) i izdavati potvrde o primitku donacija.

3.2. *Stranka navodi u vezi sastavljanja i obračuna putnih naloga da je moguće je da je isti obavljan dijelom na pogrešan način, ali sve kao posljedica tumačenja i primjene propisa od strane osoba koje su ovlaštene da to rade unutar Stranke, te na osnovu uputa koje su dobili od strane stručnih osoba. Stoga navodi da nije bilo namjere da se ne poštuje uputu Državnog ureda za reviziju iz 2007. godine. Nadalje, navodi da u nacrtu izvješća nije jasno naznačeno za koji je period izvršena navedena donacija, pa ako je ona učinjena prije stupanja na snagu Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe tada ne postoji obveza utvrđena tim Zakonom, a ako je učinjeno nakon stupanja na snagu Zakona, tada je primjedba Državnog ureda za reviziju opravdana. Također, navodi da je procjena vrijednosti prodanog automobila moguća jedino po ovlaštenom procjenitelju, jer Porezna uprava to odbija učiniti. Kako se radilo o oštećenom vozilu koji je bio u nevoznom stanju, nije niti bilo zainteresiranih ponuditelja. Sama procjena po sudskom vještaku iziskuje znatna financijska sredstva koja su nerazmjerna mogućoj ostvarenoj kupoprodajnoj cijeni, te stoga mislimo da se postupilo na opravdan način i pažnjom dobra gospodara.*

4. Rashodi

4.1. Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 625.589,00. Odnose se na druge materijalne rashode u iznosu 464.855,00 kn, rashode za promidžbu u iznosu 141.397,00 kn, amortizaciju u iznosu 5.472,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 5.310,00 kn, te financijske rashode u iznosu 8.555,00 kn.

Tijekom 2007. evidentirani su rashodi u iznosu 84.113,00 kn, a odnose se na dane predujmove bivšem tajniku Stranke, te su trebali biti evidentirani na računu potraživanja za predujmove. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 3. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, prema kojima se iskazivanje pozicija temelji na opće prihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju pozicija. Stranka je obvezna evidentirati poslovne događaje, voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema temeljnim načelima urednog knjigovodstva. Do vremena obavljanja revizije odgovorne osobe nisu poduzimale mjere za povrat potraživanja. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08), zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom dugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelima radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti i mjere za povrat potraživanja te iskazivanje potraživanja na temelju općeprihvaćenih računovodstvenih načela točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnog iskazivanja pozicija u skladu s propisima.

4.2. *Stranka navodi da se pozajmice dane tajniku Stranke odnose na 2007. godinu, a kako se ova revizija odnosi na 2011. godinu, ne vide neku poveznicu u smislu upućivanja na pravilno evidentiranje sukladno računovodstvenim pravilima iz 2007. Također, ne vide smisao upućivanja na odredbe iz Zakona o obveznim odnosima, u svezi zastare. Državni ured za reviziju nije naveo na koje se potraživanje i prema kome odnosi upućivanje na mogući nastup zastare. Ako se radi o ugovoru o zajmu iz 2007. godine, ističemo da je povrat dane pozajmice ugovoren sa 1. rujnom 2012. godine, pa stoga nisu niti počeli teći rokovi zastare.*

Nadalje, odgovorne osobe Stranke poduzet će na zakonu osnovane mjere u slučaju da ne dođe do povrata sredstava, bilo traženjem valjanih sredstava osiguranja za povrat zajmova (zadužnice i sl.) ili utuživanjem. Nadalje navodi da potraživanja nisu dospjela, te da je neosnovano nalagati nešto što se ne može ostvariti odnosno nešto što nije na zakonu osnovano.

- 4.3. Prema metodologiji Državnog ureda za reviziju provjeravaju se nalozi i preporuke prethodno provedene revizije, te utvrđuje prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno, a prema kojima nije postupljeno. U tekstu točke 4.1. Nalaza navedeno je da se nepravilnost odnosi na dane predujmove bivšem tajniku Stranke tijekom 2007. Navedena je nepravilnost utvrđena revizijom za 2007., a do dana obavljanja revizije (srpanj 2012.) nije otklonila. Zaključen ugovor o zajmu s rokom do 1. rujna 2012., koji nije evidentiran u poslovnim knjigama Stranke.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
 - Sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva poslovanja, poštivanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija, te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom. Učinkovit sustav unutarnjih kontrola nije u potpunosti uspostavljen. Slabosti sustava unutarnjih kontrola uočene su u planiranju, računovodstvenom poslovanju, prihodima i rashodima. (točka 1. Nalaza)
 - Financijski plan za 2011. je donesen u veljači 2011., odnosno mjesec dana nakon početka poslovne godine, a godišnji program rada za 2011. nije donesen. Financijskim planom su prihodi planirani u iznosu 514.000,00 kn, a rashodi u iznosu 447.000,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 636.920,00 kn, što je za 122.920,00 kn ili 23,9% više od planiranih. Rashodi su planirani u iznosu 447.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 625.589,00 kn, što je za 178.589,00 kn ili 40,0% više od planiranih. Tijekom godine nisu donesene izmjene i dopune financijskog plana. Prihode i rashode je trebalo realnije planirati. (točka 2. Nalaza)
 - Koncem godine u financijskim izvještajima su iskazana potraživanja u iznosu 52.795,00 i zajmovi u iznosu 10.856,00 kn. Potraživanja se odnose na potraživanja za predujmove u iznosu 16.702,00 kn, potraživanja po posebnim propisima u iznosu 21.226,00 kn, potraživanja od kupaca 10.000,00 kn, te na ostala potraživanja u iznosu 4.867,00 kn. U 2011. isplaćivani su predujmovi (akontacije) iz blagajne za materijalne troškove, koji su dijelom pravdani troškovima službenih putovanja. Za navedena službena putovanja su izdavani putni nalozi iz čijih obračuna nije vidljiva isplata predujma. Navedeni predujmovi su isplaćeni kao pozajmice, a ne kao predujam koji se isplaćuje neposredno prije službenog puta. Zajam u iznosu 10.856,00 kn se odnosi na ugovor o pozajmici zaključen bez kamate. Ugovoreno je vraćanje pozajmice u roku dvije godine. Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2012.) predujmovi nisu vraćeni. Zaposlenik je u 2011. donirao Stranci četiri neto plaće u ukupnom iznosu 11.419,00 kn. Navedeni iznos u poslovnim knjigama nije evidentiran kao prihod, te nije izdana potvrda o donaciji. (točka 3. Nalaza)
 - Tijekom 2007. su evidentirani rashodi u iznosu 84.113,00 kn, a odnose se na dane predujmove, te su trebali biti evidentirani na računu potraživanja za predujmove. Do vremena obavljanja revizije navedeni predujmovi nisu vraćeni. (točka 4. Nalaza)

4. Stranka je pravna osoba i pravni je slijednik Riječkog demokratskog saveza – Alleanza democratica fiumana. Na Konvenciji održanoj 28. rujna 1996. promijenila je naziv u Primorsko goranski savez. Predsjednik Stranke je Darijo Vasilić. Stranka je donijela financijski plan za 2011. kojim su planirani ukupni prihodi u iznosu 514.000,00 kn i rashodi u iznosu 447.000,00 kn. Prema Izvještaju o prihodima i rashodima za 2011., ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 636.920,00 kn, ostvareni ukupni rashodi u iznosu 625.589,00 kn, te je koncem 2011. iskazan višak prihoda u iznosu 11.331,00 kn. Iz prethodnih godina je prenesen manjak u iznosu 66.609,00 kn, te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 55.278,00 kn. Prihodi su najvećim dijelom, u iznosu 485.249,00 kn ili 76,2%, ostvareni iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, te od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 136.100,00 kn ili 21,4%, a odnose se na dobrovoljne priloge u novcu za financiranje izborne promidžbe od pet pravnih osoba u iznosu 83.500,00 kn, pet fizičkih osoba u iznosu 29.500,00 kn i dvije fizičke osobe za financiranje redovnih aktivnosti Stranke u iznosu 23.100,00 kn. Podaci o donacijama i donatorima (fizičkim i pravnim osobama), iskazani su u izvješću o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe. Navedeno izvješće kao i izvješće o rashodima izborne promidžbe su objavljeni na web stranicama Stranke. Također, objavljeni su godišnji financijski izvještaji, te izvještaj o primljenim donacijama za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2011. Ostvareni prihodi su korišteni najvećim dijelom za financiranje redovnih aktivnosti Stranke, te za izbornu promidžbu. Rashodi su planirani u iznosu 447.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 625.589,00 kn, što je za 178.589,00 kn ili 40,0% više od planiranih. Odnose se na materijalne rashode u iznosu 464.855,00 kn, rashode za promidžbu u iznosu 141.397,00 kn, financijske rashode u iznosu 8.555,00 kn, amortizaciju u iznosu 5.472,00 kn, te rashode za zaposlene u iznosu 5.310,00 kn. Koncem 2011. u Stranci nije bilo zaposlenih. Najznačajnije aktivnosti Stranke u 2011. su vezane za izbore za zastupnike u Hrvatski Sabor. Revizijom za 2011. utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, financijski plan i godišnji program rada, isplaćene predujmove (akontacije), evidentiranje donacije i potraživanja za predujmove dijelom su posljedica nezadovoljavajućeg funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola i utjecale su na pravilnost poslovanja te izražavanje uvjetnog mišljenja.